

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠII-1516/19-J

Název	Základní škola Pelhřimov, Osvobození 1881, příspěvková organizace
Sídlo	Osvobození 1881, 393 01 Pelhřimov
E-mail	info@zsospe.cz
IČ	70876096
Identifikátor	600061248
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Šárka Třísková
Zřizovatel	Město Pelhřimov
Místo inspekční činnosti	Osvobození 1881, 393 01 Pelhřimov
Termín inspekční činnosti	12. 11. – 15. 11. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola Pelhřimov, Osvobození 1881, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. V době inspekční činnosti základní školu navštěvovalo 370 žáků v 18 třídách. Z toho bylo 78 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), 11 žáků s odlišným mateřským jazykem a dva žáci s mimořádným nadáním. Ve školní družině bylo vzděláváno 156 žáků v pěti odděleních.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále ředitelka) ve své činnosti vychází z koncepce rozvoje a řízení školy, kterou upřesnila po nástupu do funkce. Stanovila si základní priority, a to profilaci školy zaměřenou na environmentální výchovu, na podporu vzájemné spolupráce a výměnu zkušeností pedagogů, zlepšení vnitřní motivace žáků, zlepšování práce školy využíváním formativního hodnocení a také vybudováním odborných učeben, které ve škole chybí. Kromě toho ředitelka usiluje o co největší otevření školy vůči zákonným zástupcům v systému jejich informovanosti.

Systém kontrolní a hospitační činnosti je v současné době nově nastavován. V plánech kontrolní činnosti si ředitelka stanovila priority, na co se bude zaměřovat. V této oblasti také došlo k rozdělení kompetencí mezi ředitelku a jejího zástupce.

Ve škole také pracují metodické orgány. Z jejich jednání je patrné, že se zabývají spíše organizačními záležitostmi (nákup sešitů, učebnic, organizace soutěží) a v nedostatečné míře pracují s výsledky žáků. Jednání pedagogických rad jsou omezena na projednávání především kázeňských opatření a organizačních záležitostí. Vyhodnocování pedagogického procesu chybí.

Další vzdělávání si ředitelka nastavuje nově. Je sestaven plán dalšího vzdělávání, který postupně upravuje podle potřeb školy.

Materiální podmínky umožňují naplňovat výstupy školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání i pro zájmové vzdělání. Téměř ve všech třídách jsou umístěny interaktivní tabule nebo dataprojektory, které učitelé, především na prvním stupni, efektivně využívají. Školní družina využívá prostory tříd i prostory za třídami, školní klubovnu, kuchyňku a tělocvičnu. K rekreačním a odpočinkovým činnostem se využívá malá terasa, velká terasa a palisádové hřiště nedaleko školy.

V souladu s jedním ze strategických cílů uvedených v koncepci školy se výrazně zlepšila informovanost zákonných zástupců prostřednictvím elektronického systému. Pro rodiče budoucích prvňáčků jsou pořádány přednášky ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým centrem Vysočina. Probíhá tzv. „Školička nanečisto“, kde pracují učitelky s kolektivy budoucích prvňáčků. Také se zlepšila spolupráce s dalšími partnery. Škola spolupracuje s místními základními školami a se Základní uměleckou školou Pelhřimov. Přípravuje společné akce pro mateřské školy. Škola má nově uzavřeno partnerství se školou v Dolním Kubíně na Slovensku. Spolupracuje s ekologickými organizacemi i místními podnikateli. Je nastavena dobrá spolupráce se zřizovatelem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání na prvním stupni základní školy probíhalo v klidné a vstřícné pracovní atmosféře, která podněcovala k učení a podporovala rozvoj zdravého sebevědomí žáků. Vzdělávání se vyznačovalo promyšlenou strukturou vyučovacích hodin. Aplikované metody

a formy výuky odpovídaly charakteru probíraného učiva, stanovenému cíli, věku žáků, jejich schopnostem, zájmům, vzdělávacím potřebám a vycházely ze školního vzdělávacího programu. Výuka byla organizačně výborně zvládnutá. Vyučující častým střídáním činností, uplatněním herních prvků a prožitkového učení žáky cíleně aktivizovali. Učivo bylo probíráno v souvislostech, nechybělo zdůraznění mezipředmětových vztahů a propojení teoretického učiva s praxí. V hodinách byla vhodně zařazována práce s interaktivní tabulí. Vzdělávání směřovalo k rozvoji komunikačních dovedností žáků, podpoře samostatného uvažování a k rozvoji logického i kritického myšlení. Tempo práce bylo přizpůsobené žákům. Nechybělo zadávání diferencovaných úkolů. Vyučující respektovali jedinečnost žáků, v případě potřeby jim poskytovali cílenou pomoc. Příkladně také využívali motivační a formativní funkci hodnocení a systematicky rozvíjeli u žáků schopnost hodnotit svou práci i práci svých spolužáků. Žáci prokazovali náležitě vědomosti, znalosti, dovednosti a zažité pracovní návyky. Dobře formulovali své pocity a myšlenky, s přehledem hodnotili, jak se jim práce daří, co se jim líbí, co je baví a nebáli se velmi upřímně konstatovat, co jim ještě nejde a kde chybují.

Ve všech navštívených hodinách na prvním stupni bylo zřejmé, že všem přítomným žákům se SVP byla poskytována vhodná podpora a individuální přístup. Ve třídách, kde s žáky se SVP pracovaly asistentky pedagoga, byla těmto žákům poskytována výborná podpora. Asistentky velmi vhodnými metodami vedly žáky se SVP a spolupracovaly v průběhu hodin s dalšími žáky i vyučujícími a podílely se i na závěrečném hodnocení.

V úvodu hospitovaných hodin druhého stupně vyučující většinou neformulovali cíl hodiny, což se nepříznivě projevovalo v závěru vyučovacích hodin. Nepříliš časté zhodnocení práce vyučujícím bylo obecné a splnění naplánovaného cíle se netýkalo.

Většina hodin se odehrála v příznivé pracovní atmosféře. Díky průběžné motivaci, pochvalám a povzbuzování se některým vyučujícím dařilo udržet koncentraci žáků. Při výkladu postupovali vyučující se snahou o dodržení logické návaznosti, vytvoření systému, využití dosavadních znalostí žáků. Často se jim dařilo přenášet své zaujetí pro předmět a úsilí o správné osvojení nového učiva na žáky. Vyučující v této souvislosti využívali své metodické zkušenosti, upozorňovali žáky na možná úskalí při procvičování konkrétních úloh. V několika případech byl zaznamenán dílčí nedostatek ve využívání mezipředmětových vztahů.

V některých hodinách pracovali žáci aktivně, projevovali dobré pracovní návyky. Při opakování se vyučující vždy ubezpečili o správném pochopení zadání. V dalším průběhu již nemuseli rušit soustředění žáků na práci dodatečným upřesňováním úkolů nebo jiným komentářem. Kontrola výsledků nebyla odkládána. Pro účinnější práci s chybou nebylo většinou využito možnosti zařadit samostatnou kontrolu výsledků podle grafické předlohy. Zejména v těch případech, kdy byli žáci vedeni k ověření správnosti například podle výsledků uvedených v učebnici, se dařilo účinně uplatnit diferenciaci. Žáci pracovali vlastním tempem, nespolehali se pouze na zapsání správného postupu na tabuli. Při příležitostně zařazené skupinové práci byly zvoleny nápadité úkoly, které žáky zaujaly a vedly ke spolupráci všechny členy skupiny. V některých hodinách byla výuka vedena pouze frontálně a málo efektivně a v jedné hodině nebyla zvládnuta. Interaktivní technika byla využita pouze k prezentaci při řízené činnosti a zapojení žáků při získávání informací a vědomostí bylo velmi malé.

V závěru vyučovacích hodin většinou vyučující zařadili stručné shrnutí učiva a poskytli žákům prostor i pro vlastní sebehodnocení. V některých hodinách zhodnocení práce učitelem nebo žáky zcela chybělo včetně shrnutí a zopakování učiva.

V jedné třídě vyučující úspěšně spolupracovali s asistentkou pedagoga. Přestože se zejména věnovala jednomu žákovi ve třídě, byla v případě možnosti schopna se zaměřit i na ostatní žáky. Nečinilo jí potíže oslovit celou třídu a pomoci vyučujícím například při přípravě žáků na hodinu. Nedostatkem bylo, že ne všichni vyučující druhého stupně znali dobře všechny žáky se SVP a nebyla jim tak poskytována dostatečná forma pomoci.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhalo v příznivé atmosféře. Činnost školní družiny vychází ze školního vzdělávacího programu a z tematického plánu Toulky přírodou pro školní rok 2019-2020. Cílem je utváření si kladného vztahu k přírodě, ke svému zdraví, zdravému způsobu života i k ochraně životního prostředí. Pravidelné činnosti jsou zařazovány do týdenních skladeb zaměstnání a jedná se především o organizované i spontánní aktivity zájmového a rekreačního charakteru. Příležitostné činnosti, besídky, vystoupení, slavnosti a společné akce jsou zpravidla společné. V průběhu aktivit vychovatelky žáky vhodně motivovaly. Nevýhodou činnosti školní družiny bylo složení jednotlivých oddělení (např. 1. a 3. třída), neboť každá třída končí vyučování v jinou dobu a systém práce v jednotlivých odděleních byl komplikovaný a méně funkční.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V kompetenci předmětových komisí matematiky a českého jazyka je zadávání zahajovacích srovnávacích písemných prací. V rámci jednání všech předmětových komisí probíhá sjednocování klasifikace ve smyslu počtu známek z jednotlivých forem prověřování znalostí žáků a stanovení váhy známek.

Škola zajišťuje každoroční testování žáků pátých a devátých ročníků z matematiky a českého jazyka prostřednictvím komerčního subjektu. S výsledky jsou seznamováni žáci i rodiče. Jsou k dispozici také třídním učitelům a vyučujícím jednotlivých předmětů. Podrobnější analýzy výsledků, které by šly nad rámec obecného konstatování o úlohách, které činí žákům největší potíže, škola neprovádí a závěry z výsledků nevyvozuje.

Výsledky uvedeného testování ze školního roku 2018/2019 uvádějí, že žáci školy dosáhli v obecných studijních předpokladech, matematice a českém jazyce v 5. a 9. ročníku spíše průměrných výsledků. S těmito údaji korespondují i výsledky výběrového testování z anglického jazyka. Současně je však třeba uvést, že škola si prostřednictvím výše uvedeného testování ověřuje využití studijního potenciálu žáků. Z předložených výsledků jednoznačně vyplývá, že v českém jazyce i matematice je studijní potenciál využíván velmi dobře a zásluhou pedagogů jsou výsledky žáků na vyšší úrovni, než jsou jejich studijní předpoklady.

Žáci školy jsou připravováni k účasti v soutěžích různého zaměření. K nejvýznamnějším úspěchům ve školním roce 2018/2019 patří první místo v okresním kole matematické Pythagoriády pro žáky osmého ročníku a třetí místo v krajském kole logické olympiády pro žáky pátého ročníku.

Na realizaci Programu poradenských služeb na škole se podílí zejména poradenští pracovníci školy (výchovný poradce, metodik prevence) a ředitelka školy. Výchovný poradce a zároveň zástupce ředitelky školy seznamuje pedagogy s doporučeními školských poradenských zařízení. K datu inspekční činnosti škola evidovala 35 žáků se SVP na prvním stupni a 43 žáků se SVP na druhém stupni základní školy. Systém poskytování podpůrných opatření je nastaven efektivně především na prvním stupni, méně již na druhém stupni. Podle jednotlivých doporučení je poskytována všem žákům pedagogická intervence. Vlastní ověřování účinnosti nastavených podpůrných opatření (například hospitační činnosti, projednávání na pedagogických radách apod.) nebylo prováděno.

Výchovný poradce má nastaven efektivní plán kariérového poradenství, kde využívá osvědčené aktivity (spolupráce s úřadem práce, exkurze, prezentace zástupců středních škol přímo na škole). Žáci i jejich zákonní zástupci mají možnost využít konzultací s výchovným poradcem nad výběrem budoucí školy a při vyplňování přihlášek.

V rámci prevence rizikových jevů je ve škole dlouhodobě nastaven systém preventivních programů realizovaných ve spolupráci s různými organizacemi (např. Vrakbar). Aktuální témata prevence jsou také začleňována do výuky. Jsou podporovány odmítavé postoje žáků k nežádoucím jevům a nabízeno široké spektrum zájmových činností. Ve škole je využívána schránka důvěry, probíhají školní projekty a besedy. Ze zásadnějších problémů škola řešila ve školním roce 2019/2020 podezření na šikanu. Škola provedla v těchto třídách vlastní šetření, které bylo zaměřeno na vztahy mezi spolužáky. Na základě výsledných zjištění si nastavila vlastní postup práce s těmito třídami.

Závěry

Vývoj školy

- došlo ke změně ve vedení školy
- zlepšil se systém informovanosti zákonných zástupců
- zlepšila se spolupráce i s dalšími partnery ve vzdělávání

Silné stránky

- výborný průběh vzdělávání na prvním stupni včetně efektivního využívání velmi dobrého materiálního vybavení ve výuce
- využívání informačních technologií v průběhu výuky na prvním stupni
- účinné využívání asistentek pedagoga a jejich spolupráce s pedagogy ve vzdělávání
- zaměření školy na vyhledávání a diagnostiku dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- zlepšení informovanosti rodičů prostřednictvím informačních technologií

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nízká účinnost přenosů informací o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami mezi učiteli na druhém stupni
- učitelé druhého stupně uplatňují méně účinné výchovně vzdělávací strategie při vzdělávání

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zlepšit přenos informací o dětech se speciálními vzdělávacími potřebami mezi učiteli na druhém stupni
- vyhodnocovat úspěšnost péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pravidelně na jednání pedagogické rady i v práci metodických orgánů
- mapovat proces a výsledky učení se zaměřením na účinnost efektivních vzdělávacích strategií především na druhém stupni

- na základě hospitační činnosti nastavit individuální plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- posílení činnosti metodických sdružení – kolegiální sdílení, vzájemné hospitace, projednávání výsledků ve vzdělávání
- promyslet efektivnější organizaci zájmového vzdělávání

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Cesta k sobě, čj. Š-Osv/231/2019-9, platnost od 1. 9. 2019
2. Školní družina – Školní vzdělávací program, aktualizace 2. 9. 2019
3. Záznamy z hospitační činnosti za školní rok 2018/2019
4. Zápisy z metodických sdružení a předmětových komisí za školní rok 2018/2019 a 2019/2020
5. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní rok 2018/2019 a 2019/2020
6. Zápisy z jednání se zákonnými zástupci ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
7. Školní řád, směrnice č. 02/2019, platný od 1. 11. 2019
8. Vnitřní řád školní družiny, platný od 1. 9. 2019
9. Třídní knihy pro školní rok 2019/2020 v elektronické podobě
10. Rozvrhy hodin pro školní rok 2019/2020
11. Výroční zpráva školy o činnosti školy za školní rok 2018/2019
12. Program poradenských služeb ve škole
13. Strategie prevence a řešení školní neúspěšnosti žáků
14. Podpůrná opatření pro školní rok 2018/2019 a 2019/2020
15. Plány pedagogické podpory od roku 2016 po školní rok 2019/2020
16. Sociometrická šetření – školní rok 2018/2019
17. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2019/2020
18. Školní program EVVO 2019
19. Pavučina – říjen 2019, číslo 18 – školní časopis

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Václav Čech, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Václav Čech, v. r.

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Mgr. Miroslav Pospíšil, v. r.

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, v. r.

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Bc. Bohuslava Dvořáková, v. r.

Mgr. Miluše Vondráková, přizvaná osoba, odborník na základní vzdělávání

Mgr. Miluše Vondráková, v. r.

V Jihlavě dne 29. 11. 2019

Datum a podpis ředitelky školy zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Šárka Třísková,
ředitelka školy

Mgr. Šárka Třísková, v. r.

V Pelhřimově dne 2. 1. 2020